

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

KEBERKESANAN PERANAN SEKOLAH TERHADAP PROGRAM NILAM

NIK RUBIAH BINTI NIK MUSTAPHA

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

**JABATAN BAHASA MELAYU
FAKULTI BAHASA
UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS
2009**

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

KEBERKESANAN PERANAN SEKOLAH TERHADAP PROGRAM NILAM

Oleh

NIK RUBIAH BINTI NIK MUSTAPHA

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

**DISERTASI INI DIKEMUKAKAN UNTUK
MEMENUHI SEBAHAGIAN SYARAT IJAZAH
SARJANA PENDIDIKAN BAHASA MELAYU**

**FAKULTI BAHASA
UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS
2009**

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

**Disertasi ini telah diterima dan
diluluskan sebagai memenuhi syarat
Bahagian II : Kerja Penyelidikan
Untuk
Ijazah Sarjana Pendidikan Bahasa Melayu**

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

Gred :

Ami Hamidah

.....
(Penyelia: Prof. Dr. Abdul Hamid Mahmood)

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

ABSTRAK

Disertasi ini ialah satu penyelidikan tentang keberkesanan peranan sekolah terhadap Program NILAM. Penyelidikan ini telah dilakukan di Sekolah Menengah Kebangsaan Methodist, Tanjong Malim, Perak.

Disertasi ini mengandungi lima bab. Bab I merupakan bab pendahuluan yang menerangkan latar belakang Program NILAM, pernyataan masalah, objektif kajian, batasan kajian, kepentingan kajian dan definisi operasional.

Bab II ialah kajian yang berkaitan dengan penyelidikan ini dan ulasan penyelidik terhadap kajian-kajian tempatan dan luar negara. Bab III ialah bab metodologi penyelidikan yang menjelaskan sampel; pendekatan dan perkaedahan yang melibatkan aspek kaedah penyelidikan tinjauan dan kepustakaan serta aspek prosedur

penyelidikan; pengumpulan data yang berdasarkan soal selidik dan temu bual; dan pengolahan data.

Bab IV merupakan hasil penganalisan dan perbincangan. Perbincangan dalam bab ini ditumpukan kepada dapatan-dapatan yang diperoleh, iaitu yang berkenaan dengan pendapat guru dan murid tentang Program NILAM, peranan sekolah dalam menarik minat murid untuk membaca buku, tabiat membaca buku dalam kalangan murid, terutama dari segi bilangan peminjaman, dan sama ada faktor jantina, ras dan cara hidup mempengaruhi tabiat membaca buku dalam kalangan murid.

Bab V ialah bab akhir penyelidikan ini yang menghuraikan kesimpulan atau implikasi dan cadangan untuk kajian selanjutnya.

PENGHARGAAN

Bismillah Walhamdulillah Wassalatu

Wassalamu ala Muhammadin Rasulillah

Saya bersyukur ke hadrat Allah Taala kerana dengan kehendak-Nya dapatlah saya menyiapkan disertasi ini dalam tempoh yang ditetapkan.

Atas kesempatan ini saya ingin merakamkan ucapan terima kasih kepada Profesor Dr. Abdul Hamid Mahmood kerana kesudian beliau menyelia, membimbing dan menunjuk ajar kerja penyelidikan ini.

Di samping itu, saya tujukan ucapan setinggi-tinggi penghargaan dan terima kasih kepada Encik Nik Hassan Basri Nik Ab. Kadir, Pensyarah Kanan di Jabatan Bahasa Melayu, Fakulti Bahasa, Universiti Pendidikan Sultan Idris yang banyak sekali mengingatkan saya, memberi tunjuk ajar, meniup semangat, membimbing, membantu dan mendorong saya dalam penyelidikan ini tanpa mengira masa. Jasa, usaha dan pengorbanannya itu menjadi ingatan saya selama-lamanya.

Bahkan, atas kesempatan ini tanpa melupakan Pengetua Sekolah Menengah Kebangsaan Methodist, Tg. Malim atas kebenaran dan kerjasamanya memberi keizinan kepada saya membuat penyelidikan ini di sekolah itu. Akhir sekali kepada semua pihak yang turut membantu saya menghasilkan penyelidikan ini saya ucapkan terima kasih jua.

Sekian, wassalam.

Nik Rubiah Binti Nik Mustapha
Fakulti Bahasa
Universiti Pendidikan Sultan Idris
1 April 2009

LAMBANG DAN SINGKATAN

BM = Bahasa Melayu

GPMS = Guru Perpustakaan dan Media Sekolah

KDP = Kursus dalam Perkhidmatan

KPM = Kementerian Pelajaran Malaysia

NILAM = Nadi Ilmu Amalan Membaca

PSS = Pusat Sumber Sekolah

SIRIM = *Standards & Industrial Research Institute of Malaysia* (Institut Piawaian dan Penyelidikan Perindustrian Malaysia).

SENARAI JADUAL

Jadual	Halaman
1. Tahap Jauhari Sekolah Rendah	16
2. Tahap Jauhari Sekolah Menengah	17
3. Sistem Ganjaran Rakan Pembaca	18
4. Taburan Guru Mengikut Keturunan dan Jantina	64
5. Taburan Guru Mengikut Kelulusan Akademik	64
6. Taburan Guru Mengikut Pengalaman Mengajar	66
7. Taburan Beban Guru Mengajar Bahasa Melayu	67
8. Taburan Guru Mengajar BM Mengikut Tingkatan	69
9.32 Taburan Guru Yang Mengajar BM dan Subjek Lain	70
10. Taburan Pendapat Guru Terhadap Pengajaran BM	71
11. Latihan Khas Mengenai Program NILAM	72
12. Pengetahuan Guru Tentang Program NILAM	73
13. Taklimat Tentang Program NILAM	74
14. Pendedahan Tentang Program NILAM	74
15. Kelebihan Program NILAM	75
16. Pendapat Guru Berkaitan Program NILAM	76
17. Peranan Sekolah Berkaitan Program NILAM	77
18. Peranan Pelbagai Pihak Berkaitan Program NILAM	78
19. Peranan Pelbagai Pihak Berjalan Lancar	79
20. Konsep dan Pengertian Pelbagai Pihak	80

21. Bidang Tugas Pelbagai Pihak Berkaitan Program NILAM	81
22. Pelbagai Aktiviti Mampu Meningkatkan Mutu Membaca	83
23. Pelbagai Aktiviti Menerusi Sesi Membaca Bebas DLL	85
24. Peruntukan Waktu Untuk Program NILAM	95
25. Program NILAM Membenarkan Murid Bebas Membaca	96
26. Program NILAM Tidak Perlu Peruntukan Masa Membaca	97
27. Program NILAM Patut Menggalakkan Murid Menggunakan Waktu Senggang	99
28. Bahan Bacaan PSS Sesuai Dengan Tahap Murid	100
29. Pelbagai Aktiviti Dikelolakan PSS	102
30. Sumbangan Pengetua dalam Program NILAM	103
31. Sumbangan Penolong Kanan 1 dalam Program NILAM	104
32. Sumbangan Ketua Bidang Bahasa dalam Program NILAM	105
33. Sumbangan Penyelaras Program NILAM	106
34. Sumbangan Setiausaha Program NILAM	107
35. Sumbangan Guru PSS dalam Program NILAM	108
36. Sumbangan Guru BM dalam Program NILAM	109
37. Sumbangan Guru Tingkatan dalam Program NILAM	110
38. Sumbangan Ketua Panitia Bahasa Melayu	111
39. Sumbangan Guru Subjek Lain dalam Program NILAM	111
40. Program NILAM Berjaya Memupuk Minat Membaca	113
41. Pengaruh Faktor Jantina Terhadap Budaya Membaca	114
42. Pengaruh Faktor Ras Terhadap Tabiat Membaca	115

43. Pengaruh Cara Hidup Terhadap Budaya Membaca	116
44. Pengaruh Guru Terhadap Budaya Membaca	117
45. Pengaruh Ibu Bapa Terhadap Budaya Membaca	118
46. Sikap dan Kesedaran Murid Terhadap Budaya Membaca	120
47. Program Nilam Berkesan	122
48. Program Nilam Mewujudkan Suasana Positif	123
49. Program Nilam Membantu Keberkesanan Pelajaran	124
50. Taburan Murid Mengikut Keturunan dan Jantina	126
51. Taburan Murid Mengikut Umur dan Tingkatan	127
52. Taburan Pekerjaan Tetap Bapa/ Penjaga Murid	128
53. Taburan Pendapatan Ibu Bapa/ Penjaga Murid	129
54. Minat Terhadap Bahan Bacaan	131
55. Minat Terhadap Bahan Bacaan Ilmiah	132
56. Pengetahuan Tentang Program NILAM	133
57. Berpengetahuan Tentang Program NILAM	134
58. Pelaksanaan Program NILAM di Sekolah	135
59. Tarikan Minat Terhadap Program NILAM di Sekolah	137
60. Peranan Sekolah Menjayakan Program NILAM	138
61. Tanggungjawab Memastikan Program NILAM Lancar	139
62. Pelbagai Aktiviti Mampu Meningkatkan Mutu Membaca	141
63. Pelbagai Aktiviti Menerusi Sesi Membaca Bebas DLL	143
64. Peruntukan Waktu Untuk Program NILAM	144
65. Program NILAM Membenarkan Murid Bebas Membaca	145

66. Tidak Perlu Diperuntukkan Masa Untuk Program NILAM	146
67. Penggunaan Waktu Senggang Dalam Program NILAM	147
68. Bahan Bacaan PSS Sesuai Dengan Tahap Murid	148
69. Pelbagai Aktiviti Dikelolakan PSS	150
70. Peranan Pengetua Sekolah dalam Program NILAM	151
71. Peranan Penolong Kanan 1 dalam Program NILAM	152
72. Peranan Ketua Bidang Bahasa dalam Program NILAM	153
73. Peranan Penyelaras Program NILAM	154
74. Peranan Setiausaha Program NILAM	155
75. Peranan Guru PSS dalam Program NILAM	156
76. Peranan Guru BM dalam Program NILAM	157
77. Peranan Guru Tingkatan dalam Program NILAM	158
78. Peranan Ketua Panitia BM dalam Program NILAM	159
79. Peranan Guru Subjek Lain dalam Program NILAM	160
80. Program NILAM Berjaya Memupuk Minat Membaca	161
81. Pengaruh Guru Terhadap Budaya Membaca	162
82. Pengaruh Ibu Bapa Terhadap Budaya Membaca	164
83. Sikap dan Kesedaran Murid Terhadap Budaya Membaca	166
84. Pendapat Murid Tentang Keberkesanan Program Nilam	169
85. Program Nilam Mewujudkan Suasana Positif	170
86. Program Nilam Membantu Keberkesanan Pelajaran	171
87. Program Nilam Meningkatkan Penguasaan Bahasa	172
88. Taburan Jumlah Yang Dibaca Dalam Sebulan	174

KANDUNGAN

Perkara

Halaman

ABSTRAK

i

PENGHARGAAN

iii

LAMBANG DAN SINGKATAN

v

SENARAI JADUAL

vi

KANDUNGAN

x

1 PENDAHULUAN

1

1.1 Latar Belakang

1

1.2 Pernyataan Masalah

5

1.3 Objektif Kajian

9

1.4 Batasan Kajian

9

1.5 Kepentingan Kajian

11

1.6 Definisi Operasional

12

1.6.1 Program

12

1.6.2 NILAM

12

2 KAJIAN YANG BERKAITAN

2.1 Pengenalan

21

2.2 Kajian Rose Mary Doraisamy

23

2.3 Kajian Padlon Abdul Rahman

31

2.4 Kajian Nurfaezah Yusof

36

2.5 Kajian Noriakama Rakimu

41

2.6 Kajian Luar Yang Hampir Berkaitan

44

2.7 Rumusan

47

3 METODOLOGI PENYELIDIKAN

49

3.1 Sample

49

3.2	Pendekatan dan Perkaedahan	50
3.2.1	Kaedah Penyelidikan	51
3.2.1.1	Kaedah Penyelidikan Tinjauan	51
3.2.1.2	Kaedah Penyelidikan Kepustakaan	52
3.2.2	Prosedur Penyelidikan	53
3.3	Pengumpulan Data	56
3.3.1	Soal Selidik	57
3.3.2	Temu Bual	60
3.4	Pengolahan Data	60
4	HASIL PENGANALISISAN DAN PERBINCANGAN	62
4.1	Pengenalan	62
4.2	Pendapat Guru Tentang Program NILAM	63
4.2.1	Pengalaman Mengajar Bahasa Melayu	65
4.2.2	Pengalaman Berkaitan Program NILAM	72
4.3	Pendapat Murid Tentang Program NILAM	125
4.3.1	Minat Terhadap Membaca Bahan Bacaan	130
4.3.2	Pengetahuan Murid Terhadap Program NILAM	133
4.3.3	Pendapat Murid Tentang Keberkesanan Program NILAM	168
4.4	Peranan Sekolah Menarik Minat Murid Membaca Buku	175
4.5	Tabiat Membaca Buku Dari Segi Bilangan Peminjaman	184
4.6	Faktor Jantina, Ras, Cara Hidup Terhadap Tabiat Membaca	188
5	KESIMPULAN DAN CADANGAN	196
5.1	Kesimpulan/Implikasi	196
5.2	Cadangan	209
	BIBLIOGRAFI	212
LAMPIRAN A	SOAL SELIDIK UNTUK GURU	218
LAMPIRAN B	SOAL SELIDIK UNTUK MURID	228
LAMPIRAN C	SOALAN TEMU BUAL	236
LAMPIRAN D	SURAT KEBENARAN PENGETUA	237

1

PENDAHULUAN

1.1 Latar Belakang

Program Nadi Ilmu Amalan Membaca (NILAM) merupakan program galakan membaca di semua sekolah di seluruh Malaysia. Program ini merupakan adunan dan penggabungan kesemua aktiviti galakan membaca yang dijalankan di sekolah. Pengurusan Program NILAM merangkumi rancangan membina tabiat membaca secara terancang dan berterusan melalui aktiviti-aktiviti galakan membaca di sekolah. Program NILAM juga merupakan program penilaian pembacaan yang berterusan sepanjang tahun.

Menurut Hasalin Ridzuan (2008: 9) judul novel atau bahan bacaan bagi NILAM ditentukan oleh pihak pentadbir sekolah, iaitu Pengetua, Ketua Bidang Bahasa dan Guru Perpustakaan. Pihak berkenaan bertanggungjawab untuk memilih, menyedia, menggreedkan dan mengedarkan bahan bacaan kepada murid. Senarai wajib bacaan bagi murid tidak ditentukan. Oleh sebab itu, murid bebas membaca buku baik dalam bahasa Melayu mahupun dalam bahasa Inggeris. Berdasarkan buku panduan Program NILAM, kriteria penilaian buku ditentukan berasaskan tahap dan kemampuan bacaan bilangan buku bukan tajuk sesebuah buku (Kementerian Pelajaran Malaysia, 1998: 15).

Di samping itu, bahan bacaan bagi Program NILAM tidak ditentukan secara khusus mengikut zon. Murid bebas membaca buku berbentuk ilmiah dalam bilangan yang tidak terhad. Murid dibenarkan meminjam dan membaca buku dalam kedua-dua bahasa tersebut. Seterusnya, murid yang membaca buku sehingga 288 buah ke atas akan mendapat ganjaran Tahap Jauhari, iaitu NILAM dan boleh meneruskan pembacaan untuk memasuki tahap Rakan Pembaca apabila membaca 100 buah buku.

Semua murid diwajibkan mengikuti aktiviti galakan membaca buku yang dirancang sepanjang tahun bagi semua sekolah di seluruh negara. Semua murid wajib melibatkan diri bermula dari tahun 1 hingga tahun 6 bagi sekolah rendah dan tingkatan peralihan hingga tingkatan 6 bagi sekolah menengah. Matlamat NILAM ialah menyemai tabiat membaca dalam kalangan murid sekolah (Kementerian Pelajaran Malaysia, 1998: 6).

Program NILAM, dari segi persejarahannya telah bermula pada tahun 1998, apabila Kementerian Pelajaran Malaysia (KPM) telah melancarkan program membaca untuk murid sekolah rendah. Arahan itu adalah seperti Surat Pekeliling Ikhtisas Kementerian Pelajaran Malaysia Bil. 13/1998: Program Membina Tabiat Membaca yang bertarikh 22 Mei 1998 (Kementerian Pelajaran Malaysia, 1991: 1). Tujuan program ini diperkenalkan adalah untuk menggalakkan sekolah di seluruh Malaysia menyemai tabiat membaca pada kalangan murid melalui sediaan dan penjana idea kreatif dan inovatif. Program ini merupakan program galakan membaca yang sistematik dan berterusan sepanjang tahun bagi mencapai objektif untuk melahirkan golongan 'avid reader', iaitu pembaca tegar yang menjadikan tabiat membaca sebagai satu tabiat yang berkekalan dalam diri mereka. Malahan, program ini disifatkan sebagai satu pendekatan

untuk mengatasi masalah yang menghalang penyuburan tabiat membaca dalam kalangan murid sekolah.

Di sekolah menengah pula, Program NILAM dilaksanakan secara rasminya pada tahun 1999. Melalui program ini, murid dikehendaki merekod bacaan masing-masing. Rekod bacaan itu kemudiannya, perlu disahkan oleh guru mata pelajaran atau guru-guru lain. Guru-guru yang dipertanggungjawabkan oleh pihak pentadbir untuk program ini perlu melaksanakan dua perkara. Yang pertama ialah mencatat bilangan buku yang dibaca oleh murid. Manakala yang kedua ialah membuat catatan ringkasan tentang bahan yang dibaca oleh murid dalam buku rekod yang ditetapkan. Maklumat tersebut dikumpulkan sehinggalah murid menamatkan persekolahan. Selepas itu, pengiktirafan diberikan kepada murid. Selain itu, sistem merekod bacaan murid, pemarkahan dan pemberian ganjaran dikelolakan secara berpusat (Wan Zah Wan Ali, 2005: 41).

Aktiviti Program NILAM menjadi pemangkin dalam proses pengajaran dan pembelajaran, seterusnya dapat menyumbang ke arah pencapaian akademik yang cemerlang serta membina masyarakat yang memartabatkan budaya membaca. Program NILAM juga merupakan

pendekatan yang memberi galakan kepada murid untuk menggunakan keupayaan diri membentuk tabiat gemar membaca. Pelaksanaan program NILAM secara sistematik ini disokong melalui dokumen dan rekod yang sah bagi memudahkan perjalanan dan pelaksanaannya di setiap buah sekolah.

Seterusnya, pada tahun 2006, pengurusan pemilihan Tokoh NILAM Kebangsaan telah mendapat pengiktirafan MS ISO 9001: 2000 oleh SIRIM. Pengiktirafan ini membuktikan komitmen KPM untuk memastikan Tokoh NILAM yang dipilih benar-benar berkualiti dan mampu mencerminkan semangat sebenar pelaksanaan program NILAM secara keseluruhan (Potral Komuniti Warga Pendidikan). Penganugerahan NILAM peringkat kebangsaan ialah pengiktirafan tertinggi kepada murid yang mengamalkan budaya membaca dan menerokai ilmu.

1.2 Pernyataan Masalah

Program NILAM yang dijalankan di sekolah ialah program membaca buku secara paksaan yang berterusan bagi murid sekolah (Hasalin

Ridzuan, 2008: 3). Hal itu demikian kerana Kerajaan Malaysia, khususnya KPM telah mengatur strategi untuk membendung masalah kurangnya budaya membaca dalam masyarakat. Program NILAM merupakan program yang diatur oleh KPM untuk membendung masalah ini sebelum menjadi barah dalam masyarakat. Program NILAM mampu memupuk budaya gemar membaca dalam kehidupan individu sejak dari kecil hingga dewasa. Program NILAM dilaksanakan selaras dengan dasar kerajaan untuk menggalakkan dan menyubur minat membaca dalam kalangan murid sama ada murid sekolah rendah atau sekolah menengah. Persoalan tentang keberkesanan program ini menyemai budaya membaca dalam kalangan murid sekolah dibangkitkan. Hal ini disebabkan oleh peratusan murid yang menjayakan dan berusaha untuk turut serta dalam program ini adalah pada tahap dan kadar yang rendah (Noriakama Rakimu, 2008: 5).

Kajian Tabiat Membaca Rakyat Malaysia juga memperlihatkan tabiat membaca masih lagi rendah berbanding dengan kadar literasi. Amalan membaca berada pada tahap 83 peratus dan menunjukkan bahawa sebilangan besar anggota masyarakat yang tahu dan boleh membaca tidak mempunyai kemahuan untuk membaca (Noriakama Rakimu, 2008: 7). Kadar celik huruf mengikut jantina menunjukkan

91.3 peratus kadar celik huruf bagi lelaki dan 88 peratus bagi perempuan. Keadaan ini amat membimbangkan kerana budaya ilmu amat penting dalam era globalisasi kini.

Berdasarkan Kajian Profil Membaca Rakyat Malaysia yang dibuat oleh Perpustakaan Negara Malaysia (1996), hasil kajian menunjukkan bahawa kadar literasi rakyat ini 93 peratus, manakala kadar membaca pula 87 peratus dan secara puratanya, rakyat Malaysia membaca dua buah buku setahun. Berdasarkan dapatan yang diperoleh daripada kajian tersebut, rakyat Malaysia tidak mengamalkan budaya membaca. Kerajaan memperuntukkan wang yang banyak dan menjalankan pelbagai usaha bagi merealisasikan agenda negara. Namun demikian, sehingga kini usaha tersebut belum membuahkan hasil yang dapat dibanggakan. Dengan itu, kerajaan telah melancarkan program NILAM yang dilaksanakan di semua sekolah berkuat kuasa pada 1999 untuk menyemai dan membentuk sikap gemar membaca, di samping mengejar kemajuan dalam kehidupan kini. Dasar kerajaan tidak mungkin berhasil, jika tiada perubahan pada diri individu. Oleh sebab itu, NILAM dilaksanakan di sekolah rendah lagi untuk menyemai budaya membaca seawal mungkin sebelum anak-anak meningkat dewasa. Hal ini kerana membaca ialah tangkal hidup masyarakat akan datang.

Justeru, kajian tentang Program NILAM perlu dibuat. Hal ini kerana Program NILAM masih belum mencapai tahap yang dikehendaki (Noriakama Rakimu, 2008: 1). Malahan, terdapat beberapa kajian mengenai taraf pembacaan rakyat Malaysia yang dikatakan masih berada pada tahap yang rendah (Program NILAM: Konsep dan Panduan Pelaksanaan di Sekolah, KPM, 2003). Kajian mengenai kadar literasi negara mencapai 93.0 peratus, manakala kadar mereka yang membaca buku hanya 87.0 peratus (Fatimah Jusoh, 2003: 3). Purata peratus tersebut ternyata amat rendah yang sekali gus menunjukkan bahawa tabiat membaca berada pada tahap yang mengecewakan. Walaupun, dari segi konsepnya, Program NILAM amat baik dan selaras dengan dasar kerajaan untuk memupuk dan membina tabiat membaca yang berterusan dalam kalangan masyarakat, namun setelah sepuluh tahun dilaksanakan di sekolah menengah, timbul persoalan tentang pencapaian objektif NILAM untuk menyemai tabiat membaca. Maklum balas awal daripada sekolah-sekolah melalui Pusat Kegiatan Guru (PKG) dan Pusat Sumber Pendidikan Negeri (PSPN) yang dikumpulkan oleh Bahagian Teknologi Pendidikan pada tahun 2003 menunjukkan bahawa peratusan murid yang menyertai program ini masih berada pada tahap rendah berbanding enrolmen murid.

1.3 Objektif Kajian

Kajian ini mempunyai beberapa objektif, iaitu mengenal pasti:

- i. peranan sekolah dalam menarik minat murid untuk membaca buku,
- ii. tabiat membaca buku dalam kalangan murid, terutama dari segi bilangan peminjaman.
- iii. sama ada faktor jantina mempengaruhi tabiat membaca buku dalam kalangan murid.
- iv. sama ada faktor ras dan cara hidup mempengaruhi tabiat membaca buku dalam kalangan murid.

1.4 Batasan Kajian

Dalam kajian ini, pengkaji akan meneliti pelaksanaan Program NILAM yang begitu menitikberatkan soal budaya membaca buku dalam kalangan murid sekolah.

Pengkaji membataskan kajian ini dijalankan hanya di Sekolah Menengah Kebangsaan Methodist, Tanjong Malaim, Perak. Pemilihan sekolah ini disebabkan oleh beberapa faktor:

- i. Pengkaji ialah calon sambilan rancangan ijazah Sarjana Pendidikan Bahasa Melayu di Fakulti Bahasa, Universiti Pendidikan Sultan Idris, Tanjong Malaim, Perak.

- ii. Sebagai calon sambilan, pengkaji menghadapi masalah untuk keluar dan meninggalkan tempat bertugas pada sebelah pagi.

- iii. Dalam kajian ini, daripada sekolah Sekolah Menengah Kebangsaan Methodist, Tanjong Malaim, Perak, akan dipilih secara rambang 200 orang murid yang mewakili Tingkatan 3 yang ada di sekolah tersebut sebagai responden. Mereka terdiri daripada 94 orang murid lelaki dan 106 orang murid perempuan daripada lima kelas. Kesemua 200 orang murid tersebut juga dibahagikan mengikut ras, iaitu seramai 130 orang murid Melayu, 44 orang Cina dan 26 orang India.

- iv. Dalam kajian ini juga, daripada sekolah tersebut, dipilih 11 orang guru yang mengajar subjek Bahasa Melayu Tingkatan 1-5 sebagai responden. Mereka terdiri daripada dua orang guru lelaki dan sembilan orang guru perempuan.

1.5 Kepentingan Kajian

Hasil kajian yang diperoleh nanti diharap dapat dijadikan panduan dan membantu pihak-pihak tertentu seperti:

- i. Guru Program NILAM
- ii. Pentadbir sekolah
- iii. Penyelaras Pusat Kegiatan Guru
- iv. Jabatan Pelajaran Negeri
- v. Kementerian Pelajaran Malaysia

Malahan, kajian ini diharapkan dapat membantu pihak tersebut merancang strategi dan memurnikan Program NILAM pada masa hadapan.

1.6 Definisi Operasional

1.6.1 Program

Program boleh diertikan sebagai aktiviti yang dijalankan dengan tujuan dan hala tuju tertentu. Misalnya, Program NILAM ini ialah satu aktiviti yang dilakukan di semua sekolah di seluruh Malaysia berkuat kuasa pada tahun 1999. Program ini dianjurkan oleh Kementerian Pelajaran Malaysia dengan kerjasama Bahagian Teknologi Pendidikan.

1.6.2 NILAM

Menurut KPM (1998: 12) NILAM ialah akronim dan kependekan daripada perkataan Nadi (N), Ilmu (IL), Amalan (A), dan Membaca (M). Nadi Ilmu Amalan Membaca (NILAM) merupakan satu program yang menggabungkan atau mengadunkan semua aktiviti galakan membaca buku di sekolah dengan memberi ganjaran atau pengiktirafan. Malahan, NILAM merupakan satu aktiviti mulia untuk

menyemai budaya membaca dalam kalangan murid sekolah rendah mahupun sekolah menengah.

Objektif Program NILAM adalah untuk menjadikan murid banyak membaca buku yang sesuai dengan tahap kebolehan mereka. Antara ciri pelaksanaan bagi mencapai objektifnya adalah seperti yang berikut:

i. Rekod Bacaan

Pelaksanaan Program NILAM dengan murid membaca buku yang sesuai dengan tahap kebolehan mereka dan mencatat maklumat pengarang, judul, bilangan muka surat, penerbit dan sinopsis (ringkasan buku yang dibaca) atau peta minda tentang buku yang dibaca ke dalam buku rekod. Setiap murid dibekalkan dengan buku Rekod Membaca NILAM yang akan diisi sendiri oleh murid.

ii. Borang Rekod

Penggunaan borang rekod untuk mengesahkan dan mengumpul data pembacaan murid. Tugas guru ialah mengesahkan dan menandatangani rekod bacaan murid dan menjadi tanggungjawab semua guru di sekolah. Data rekod hendaklah dikumpulkan oleh guru kelas dan diserahkan kepada Guru Perpustakaan dan Media Sekolah (GPMS) atau guru penyelaras NILAM untuk dianalisis dan direkodkan. Data pembacaan murid perlu dikumpulkan dan diserahkan kepada Pusat Kegiatan Guru di kawasan sekolah tersebut untuk dipanjangkan ke Pusat Sumber Pendidikan, Kementerian Pelajaran Malaysia.

iii. Pengiktirafan

Sekolah dan semua peringkat Kementerian Pelajaran Malaysia juga perlu memberi pengiktirafan dan ganjaran kepada murid yang banyak membaca buku dan berusaha mengisi rekod bacaan mereka mengikut sistem ganjaran dan pengiktirafan NILAM, misalnya dengan memberikan buku sebagai hadiah, sijil pengiktirafan NILAM atau dinyatakan bilangan buku yang

sudah dibaca dalam rekod kemajuan murid dan sijil berhenti sekolah setelah menamatkan pelajaran.

iv. Tahap Program Nilam

Tahap pelaksanaan program NILAM ini dibahagikan kepada dua tahap, iaitu:

b. Rakan Pembaca

v. Tahap Jauhari

Tahap Jauhari menggalakkan murid menambah bilangan bacaan mereka dan dijalankan pada dua peringkat persekolahan:

a. Sekolah Rendah

Murid pada peringkat ini wajib membaca banyak buku sebaik mereka tahu membaca dan mula belajar (Pertengahan Tahun dalam Tahun Satu). Murid perlu berusaha untuk mencapai tahap pembacaan seperti yang berikut:

Jadual 1. Tahap Jauhari Sekolah Rendah

JUMLAH BUKU	PENGIKTIRAFAN
90-179	Gangsa
180-269	Perak
270-359	Emas
360 ke atas	NILAM

(Sumber: Kementerian Pelajaran Malaysia, 1998: 9)

b. Sekolah Menengah

Murid pada peringkat ini wajib banyak membaca buku apabila mula belajar di Tingkatan Satu atau Peralihan. Murid perlu berusaha untuk mencapai tahap pembacaan seperti yang berikut:

Jadual 2. Tahap Jauhari Sekolah Menengah

JUMLAH BUKU	PENGIKTIRAFAN
72-143	Gangsa
144-215	Perak
216-287	Emas
288 ke atas	NILAM

(Sumber: Kementerian Pelajaran Malaysia, 1998: 9)

vi. Rakan Pembaca

Murid yang membaca lebih daripada 100 buah buku membolehkan mereka layak dipilih ke tahap ini. Walau bagaimanapun, Tahap Jauhari masih perlu diteruskan. Murid hendaklah menjalankan aktiviti ini dengan bimbingan guru atau fasilitator untuk turut serta di tempat aktiviti. Guru juga perlu membuat pengesahan kemajuan setiap aktiviti yang dijalankan murid. Pengiraan markah bagi aktiviti ini diberikan mengikut jumlah aktiviti atau sesi aktiviti (dan bukan jumlah bilangan pendengar, kecuali aktiviti meminjamkan buku) yang dijalankan mengikut kesesuaian umur pelajar seperti:

- a. Bercerita (1 sesi = 5 markah)
- b. Bicara Buku (1 sesi = 5 markah)
- c. Ulasan Buku (1 sesi = 5 markah)
- d. Pinjaman Buku (1 buku x 5 peminjam = 5 mkh)

Murid pada tahap Rakan Pembaca ini diberikan pemarkahan usaha mereka mengikut Jadual Sistem Ganjaran Rakan Pembaca:

Jadual 3. Sistem Ganjaran Rakan Pembaca

JUMLAH MARKAH AKTIVITI	PENGIKTIRAFAN
100-199	Gangsa
200-299	Perak
300-399	Emas
399 ke atas	NILAM

(Sumber: Kementerian Pelajaran Malaysia, 1998: 10)

Apabila aktiviti galakan membaca diberi pengiktirafan dan dipiawaikan melalui NILAM, masyarakat dimaklumi tentang klasifikasi pengiktirafan ini. Penganugerahan ini akan menjadi satu aset dan pemangkin budaya suka membaca.

Antara ganjaran yang diperoleh murid ialah:

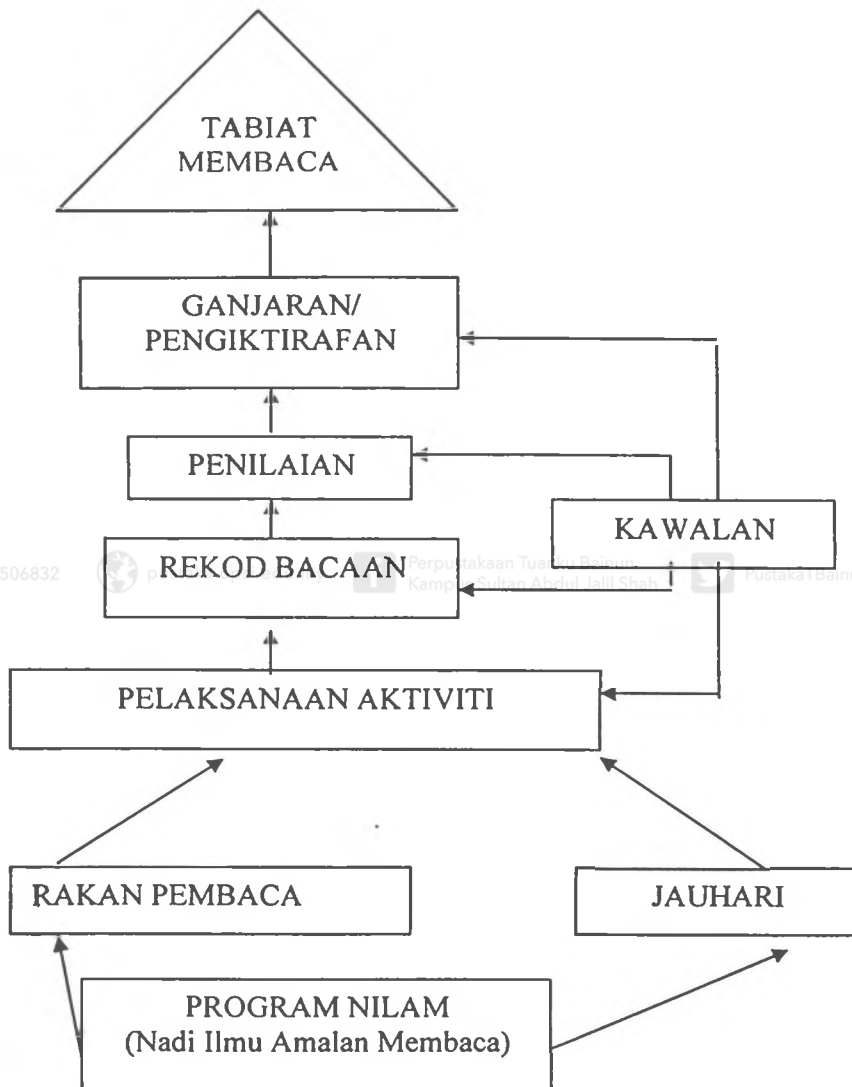
- i. Skor markah rekod bacaan murid akan dimasukkan ke dalam Buku Rekod Kemajuan Murid pada setiap akhir tahun.**
- ii. Markah rekod bacaan ini dikira dari jangka masa 6 tahun persekolahan peringkat rendah dan 5 tahun persekolahan peringkat menengah.**
- iii. Markah rekod bacaan ini dimasukkan dalam Sijil Berhenti Sekolah apabila murid menamatkan persekolahannya.**
- iv. Pihak sekolah juga wajar memberikan surat sokongan kepada murid yang layak menerimanya.**
- v. Murid yang telah mencapai rekod bacaan tertinggi di peringkat kebangsaan akan diberi Anugerah NILAM.**

Model Program NILAM Menunjukkan

Carta Aliran Pengurusan program NILAM

(Sumber: Model Program NILAM (KPM,1998:6)

